
ПРАВЕДНИКИ

Гудкова Ніна Микитівна (1908-1993)

Фоміна Анастасія Костянтинівна (1910-1980)

ВРЯТОВАНИЙ

Михайлівський Василь Васильович (1937) (Кац Цезарь Петрович)

Н.Н. Гудкова

А.К. Фоміна

В.В. Михайловський

Петро Соломонович Кац служив в штабі Київського військового округу. 1937 року його дружина померла під час пологів. Залишилися шестирічний син Павло і новонароджений Цезар. Дітей доглядала няня – Анастасія Костянтинівна Фоміна, яка ставилася до хлопчиків з великою любов'ю.

Коли німці вже були на підступах до Києва, Петро Соломонович відправив синів з бабусею по матері, Розою Наумівною Зільберштейн, і нянею в тил, а сам пішов на фронт. У районі Ніжина няня з маленьким Цезарем відстали від ешелону і повернулися до окупованого Києва. Додому прийшов і батько, який під час оборони Києва потрапив в оточення і втік з Дарницького концтабору. Петра Каца було видано німцям (двірником) і розстріляно в Бабиному Яру.

На вимогу двірника няня Настя зі своїм вихованцем Цезарем 29 вересня пішла на Лук'янівку разом з сотнями єврейських сімей. На Сирці натовп зупинили. Десять далеко лунали постріли, кулеметні черги, крики. В цей час хлопчик почав плакати, і німець-охоронець запропонував няні відвести дитину в куці. Вони пішли і сховалися в підвортті будинку.

Два тижні поневірялася Настя з дитиною містом, ночувала у руїнах універмагу на Хрещатику, шукала залишки їжі на звалищах. Лише двічі вдалося заночувати у знайомих. Насті порадили віддати хлопчика до дитячого будинку на вулиці Предславинській. Анастасія відвела свого улюбленця до притулку, поклала йому в кишеню записку і залишила біля дверей. У записці хлопчик називався Васею Фоміним.

У будинку №12 на вул. Предславинській до війни містилася дитяча лікарня, де Ніна Микитівна Гудкова працювала лікарем-педіатром. В дні війни вона очолила цю лікарню, реорганізовану в дитбудинок №2. В ньому лишилися хворі діти зі стаціонару; приводили нових, а часто – підкидали. Всього в дитбудинку знаходилися приблизно 70 дітей. Окрім завідувачки, дітей доглядали чотири няні, дві медсестри, двірник і завгосп. Утримувати дітей допомагали робітники м'ясокомбінату, які раз на тиждень привозили відро крові і субпродукти.

У дитбудинку перебувало 12 єврейських дітей. Не раз німці шукали їх, але дітей завжди ховали під сходами в приміщенні для білизни, вхід до якого маскували.

1942 року німці перевели дитбудинок у Ворзель. 1943 року, після звільнення Києва він знову повернувся на Предславинську, а дітей розібрали по сім'ях.

Васю Фоміна (Цезаря Каца) всиновили лікар Василь Іванович Михайловський і його дружина, медсестра Берта Савелівна. Василь Васильович Михайловський закінчив Київський інженерно-будівельний інститут, працював директором конструкторського бюро київського НДІ будівельного виробництва.

Він зустрівся з братом Павлом і іншими родичами. Зараз В. В. Михайловський – заступник голови Всеукраїнської асоціації колишніх в'язнів гетто і концтаборів.

Рятівникам Василя Михайловського – Ніні Микитівні Гудковій та Анастасії Костянтинівні Фоміній присвоєні звання «Праведник Бабиного Яру» (1993) і «Праведник народів Світу» (1995).